בָּהּ שְׁמָרִים, אֲבָל אִם הָיְתָה תְּלוּיָה וְעוֹמֶדֶת * מֻתָּר לִתֵּן בָּהּ שְׁמָרִים (יז) לְסַנְּנָן. (יח) [ז]וּמְעָרִים וְתוֹלָה אוֹתָהּ (יט) לְתֵּן בָּהּ רְמוֹנִים (ס) וְאַחַר כָּךְ נוֹתֵן בָּהּ שְׁמָרִים. הַגָּהּ: וְשֵׁאָר דִּינֵי סְנוּן (כ) בְּיוֹם טוֹב כְּמוֹ בְּשַׁבָּת כִּדְאִיתָא סִימָן ש״ט (בית יוסף (ד״ה ומ״ש ומולה)): ה (כא) [ח]אֵין עוֹשִׂין גְּבִינָה בְּיוֹם טוֹב (כב) (וְאֵין (ט) מְעַמְּדִין חָלָב בְּיוֹם טוֹב) (הגהות מיימוני פרק ג׳ (הוצ׳ מוסד הרב קוק ירושלים) ור״ן סוף פרק (ד׳) [ב׳] דביצה (יב ד״ה ירושלמי) ובית יוסף (ד״ה אין עושין) בשם הרוקח (סי׳ שפ). (כג) וְהוּא הַדִּין דְּאֵין עוֹשִׂין (י) חֲמָאָה מִן הֶחָלָב בְּיוֹם טוֹב (ריב״ש סימן קכ״א): (יא) הַיָּרָק בְּמִסְפָּרַיִם שָׁדַרְכָּן לְחָתְכָם בָּהֶן מִן הַמַּחֲבָר: ז [י]מְתַקְּנִים אֶת (כה) הַקַּנְדָּס (יג) וְהָעַבְּבִיּוֹת. הַגָּהּ: וּמֻתָּר לִמְלֹחַ הַרְבֵּה חֲתִיכוֹת צְנוֹן בְּיוֹם טוֹב אִם רוֹצֶה לְאָכְלָן (כו) אַף עַל פִּי שֶׁאָסוּר בְּשַׁבָּת, (כז) וְיֵשׁ מְחַמִּירִין (מהרי״ל (מנהגים)): ח [כ]אַף עַל פִּי שֶׁהַתָּרָה הוֹצָאָה בְּיוֹם טוֹב * אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא לְצָרְכָּהּ, לֹא יִשָּׂא מַשָּׂאוֹת גְּדוֹלוֹת

ז מִימְרָא שָׁם (קלט:) דְּאָמוֹרַאי. ח בְּצֵיָא וְנַפְשָׁטָא שָׁם קל״ד (שם). ט בְּרִייתָא בְּבֵיצָה ל״ד (ע״א). י שָׁם, וְהֵם מִינֵי יְרָקוֹת שֶׁיֵּשׁ טוֹרַח בְּתִקּוּנָם. כ לְשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ה׳ (ה״א).

בַּאֵר הֵיטֵב

טַעֲמָא מַתָּר לְתֵּן הַשַּׁפּוּד מְלֻבָּן לְתוֹךְ הַמַּשְׁקֶה כְּדֵי שֶׁיִּתְחַמֵּץ אִם רָאוּי לִשְׁתּוֹתוֹ בּוֹ בְּיוֹם. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו): ד (ח) וְאַחַר כָּךְ. אַחַר שֶׁנָּתַן בּוֹ רְמוֹנִים: ה (ט) מְעַמְּדִין. פְּרוּשׁ שְׁנוֹתֵן לְתוֹכוֹ קְרֵיכָה: (י) חֲמָאָה. אֲפִלּוּ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אָסוּר. רי״ב ש״ש. וְטַ״ז (סק״ו) מַקֵּל עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אִם צָרִיךְ לְכָךְ מִשּׁוּם שִׁמְחַת יוֹם טוֹב, עַיֵּן שָׁם. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יג) וְנִרְאֶה לִי דְּמֻתָּר לְקַלֵּט שָׁמֵן הַצָּף עַל פְּנֵי הֶחָלָב שֶׁקּוֹרִין

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּעִגּוּל וְנַעֲשֶׂה כְּאֹהֶל עַל חֲלַל הַכֶּלִי, וּמְשׁוּם הָכִי אָסְרוּ (יג) דְּהָוֵי כְּעֵבְדָא דְּחוֹל: (יז) לְסַנְּנָן. וּמֵירֵי בְּאֵפֶן שֶׁאִם הָיָה עוֹשֵׂהוּ מֵאֲתָמוֹל לֹא הָיָה טוֹב כָּל כָּךְ, (יז) דְּאִי לָאו הָכִי אָסוּר מִשּׁוּם בּוֹרֵר וּכְמוֹ גַּבֵּי חֲרָדָל לְעֵיל בְּסָעִיף ג׳. וְכָתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ט) דְּעַל יְדֵי שְׁנוּי מֻתָּר בְּכָל גַּוְנֵי: (יח) וּמְעָרִים וְתוֹלָה וְכוּ׳. פְּרוּשׁ, אַף אִם לֹא הָיְתָה תְּלוּיָה מִבְּעוֹד יוֹם יָכוֹל לְהַעֲרִים וְלִתְלוֹתָהּ לִתֵּן בָּהּ מִתְּחִלָּה רְמוֹנִים: (יט) לְתֵּן וְכוּ׳. וְנוֹתֵן בָּהּ רְמוֹנִים (טו) מִתְּחִלָּה, אֲבָל כְּשֶׁאֵינוֹ נוֹתֵן בָּהּ רְמוֹנִים מוּכְחָא מִלְּתָא שֶׁעוֹשֶׂה מִשּׁוּם שְׁמָרִים וְאָסוּר: (כ) בְּיוֹם טוֹב כְּמוֹ בְּשַׁבָּת. רָמַז בָּזֶה מַה שֶּׁמְּבֹאָר לְעֵיל שָׁם (סי׳ שיט) בְּסָעִיף י׳ דְּאָסוּר לְסַנֵּן מַיִם בְּסוּדָר מִשּׁוּם לִבּוּן. וְעַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לז) וְהוּא הַדִּין כָּאן: ה (כא) אֵין עוֹשִׂין גְּבִינָה בְּיוֹם טוֹב. דִּגְבִינָה (טז) מַעֲלֵי טְפֵי כְּשֶׁהִיא יְשָׁנָה וְאִם כֵּן הָוֵי לֵיהּ לְמֶעְבַּד קֹדֶם יוֹם טוֹב. (יז) וַאֲפִלּוּ לְאוֹתָן הַפּוֹסְקִים דְּסוֹבְרִין בְּסִימָן תצ״ה (ס״א) דְּאֹכֶל נֶפֶשׁ עַצְמוֹ מֻתָּר אֲפִלּוּ הָיָה אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹתָהּ קֹדֶם יוֹם טוֹב הָכָא אָסוּר מִפְּנֵי שֶׁדָּרְכּוֹ לַעֲשׂוֹתָהּ לְיָמִים הַרְבֵּה וְהָוֵי עֲבָדָא דְּחוֹל. (יח) וּלְפִי זֶה אֲפִלּוּ אִי אֶפְשָׁר לוֹ לַעֲשׂוֹתָהּ קֹדֶם יוֹם טוֹב יֵשׁ לוֹמַר דְּאָסוּר, מֵיהוּ עַל יְדֵי שִׁנּוּי יֵשׁ לְהָקֵל: (כב) וְאֵין מַעֲמִידִין וְכוּ׳. דְּהַיְנוּ (יט) עַל יְדֵי קִבָּה אוֹ שְׁאָרֵי דְּבָרִים שֶׁיִּתְקַבֵּץ הֶחָלָב וְיִקָּפֵא וְיִתְבָּרֵר הַקּוֹם, (כ) [וְכֵן אָסוּר לַעֲשׂוֹת סִירָאוִויטְקָ״ע דְּהַיְנוּ שְׁנוֹתֵן מְעַט חֹמֶץ בְּחָלָב כְּדֵי שֶׁיִּתְבָּרֵר הַמַּיִם שֶׁבֶּחָלָב] (כפ) דְּזֶה הוּא בּוֹרֵר מַמָּשׁ וְדָרְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ לְיָמִים הַרְבֵּה. וְעַיֵּן בְּפְרִי מְגַדִּים (שם ס״ק יב) שֶׁמְּסַתֵּפֵק אִם מֻתָּר לַעֲשׂוֹת דָּבָר זֶה בְּעַצְמוֹ לְחוֹלָה שֶׁאֵין בּוֹ סַכָּנָה: (כג) וְהוּא הַדִּין דְּאֵין עוֹשִׂין חֲמָאָה וְכוּ׳. הַטַּעַם גַּם כֵּן (כד) מִשּׁוּם בּוֹרֵר וְכַנַּ״ל, [א]וַאֲפִלּוּ עַל יְדֵי עִכּוּ״ם יֵשׁ לְהַחְמִיר, (כג) וְיֵשׁ מְקִלִּין בָּזֶה אִם הוּא לְצָרְכּוֹ שְׁמִחַת יוֹם טוֹב, (כד) וְאֵין לְהָקֵל אֶלָּא לְצָרְכּוֹ גָּדוֹל. וּמֻתָּר לִקְלֹט בְּעַצְמוֹ שֶׁמֶן הַצָּף עַל פְּנֵי הֶחָלָב שֶׁקּוֹרִין סְמֶעטָנָ״ע אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת, וְרַק כְּשֶׁגִּיעֵי סָמוּךְ לָחָלָב יִזָּהֵר לְהַנִּיחַ קְצָת מֵהַסְּמֶעטָנָ״ע עִם הֶחָלָב שֶׁלְּמַטָּה וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן שי״ט סָעִיף י״ד. וְדַוְקָא כְּשֶׁצָּרִיךְ לְאָכְלוֹ בּוֹ בְּיוֹם דְּאִי לָאו הָכִי אָסוּר מִשּׁוּם הַכָנָה מִיּוֹם טוֹב לְחֹל, וְאִם אֵין צָרִיךְ לוֹ רַק שֶׁחוֹשֵׁשׁ שֶׁיְּפַסִּיד וְיִתְקַלְקֵל מֻתָּר לַעֲשׂוֹתוֹ עַל יְדֵי עִכּוּ״ם כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן ש״ז סָעִיף ה׳. וּבְסֵפֶר מוֹר וּקְצִיעָה (ד״ה הר״ב ש״ש) כָּתַב דְּגַם בַּעֲשִׂיַּת חֲמָאָה הַנַּ״ל גַּם כֵּן מֻתָּר עַל יְדֵי עִכּוּ״ם אִם הוּא חוֹשֵׁשׁ שֶׁיִּתְקַלְקֵל הַסְּמֶעטָנָ״ע אִם לֹא יַעֲשֶׂנָּה חֲמָאָה: ו (כד) אֶת הַיָּרָק. פְּרוּשׁ הַתְּלוּשׁ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רְאשֵׁי עָלִין נִרְקָבִין אֵין גּוֹזְזִין בְּתִסְפֹּרֶת שֶׁלָּהֶם, דְּמֵאן דְּחָזֵי (כה) סָבַר שֶׁחָתְכוּ הַיּוֹם מִן הַמְחֻבָּר: ז [י]מְתַקְּנִים אֶת (כה) הַקַּנְדָּס (יג) וְהָעַבְּבִיּוֹת. הַגָּהּ: וְהַעַבְּבִיּוֹת. שֶׁיֵּשׁ טַרַח בְּתִקּוּנָן, וְשָׁרֵי דְּהָוֵי הֶכֵל צָרְכּוֹ אֹכֶל נֶפֶשׁ. וְהוּא הַדִּין שֶׁאַלְאטִי״ן יָרָק מַר מֻתָּר לְהוֹצִיא מֵימָיו [פְּרִי מְגַדִּים (מש״ז סק״ט)]: (כו) אַף עַל פִּי שֶׁאָסוּר בְּשַׁבָּת. כְּדִלְעֵיל בְּסִימָן שכ״א סָעִיף ג׳, בְּיוֹם טוֹב מֻתָּר דְּאִי לָאו הָכִי אָסוּר מִשּׁוּם בּוֹרֵר. וְעַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לז) וְהַיְנוּ דְּוַקָּא בְּמִלְּתָא דְּאִיכָּא לְמֵיחַשׁ לְאִיסּוּר בּוֹרֵר אֲבָל בְּמִלְּתָא דְּלֵיכָּא לְמֵיחַשׁ לְאִיסּוּר בּוֹרֵר כְּגוֹן זֶה שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ לְהַנִּיחַ קְצָת מֵהַסְּמֶעטָנָ״ע עִם הֶחָלָב שֶׁלְּמַטָּה אֵין לְחוּשׁ לְאִיסּוּר בּוֹרֵר וְכַנַּ״ל. וְכֵן מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֹמֶץ חָזָק וְרוֹצֶה לְהַנִּיחַ מִמֶּנּוּ בְּתוֹךְ הֶחָלָב כְּדֵי שֶׁיִּתְבָּרֵר הַמַּיִם שֶׁבֶּחָלָב אֵין לְחוּשׁ לְאִיסּוּר בּוֹרֵר וְכַנַּ״ל. וְכֵן מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֹמֶץ חָזָק וְרוֹצֶה לְהַנִּיחַ מִמֶּנּוּ בְּתוֹךְ הֶחָלָב כְּדֵי שֶׁיִּתְבָּרֵר הַמַּיִם שֶׁבֶּחָלָב אֵין לְחוּשׁ לְאִיסּוּר בּוֹרֵר וְכַנַּ״ל.

בַּאוּר הַלָּכָה

ד * מֻתָּר לִתֵּן בָּהּ שְׁמָרִים לְסַנְּנָן. אַף דְּהָוֵי מְלָאכָה גְּמוּרָה דִּבְשַׁבָּת חַיָּב חַטָּאת עַל זֶה כִּדְאִיתָא בַּשַּׁ״ס (שבת קלח:), בְּיוֹם טוֹב מֻתָּר מִשּׁוּם דְּהָוֵי אֹכֶל נֶפֶשׁ. וְאַף דִּלְעֵיל (ס״ב) אָסוּר בּוֹרֵר עַל יְדֵי נָפָה וּכְבָרָה, הָתָם מִשּׁוּם דְּעַל יְדֵי כֵּלִים אֲלֵו דֶּרֶךְ לַעֲשׂוֹת לְיָמִים הַרְבֵּה וְהָוֵי כְּעֵין קְצִירָה וּטְחִינָה, אֲבָל כָּאן אַף שֶׁהוּא עַל יְדֵי כֵּלִים דֶּרֶךְ לַעֲשׂוֹתָהּ לְפִי שָׁעָה:

ו * אֶת הַיָּרָק. עַיֵּן מַשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק כד). וְכָתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (מש״ז סק״ח) אֲבָל לְחֹתְכוֹ יָרָק דֶּרֶךְ שָׁרִי בְּיוֹם טוֹב [וְרִצּוֹנוֹ לוֹמַר אַף דְּבָשַׁבָּת אָסוּר בּוֹרֵר דִּלְעֵיל בְּסִימָן שכ״א סָעִיף י״ב] כְּטְחִינַת תְּבֵלִין, הָא בִּכְלִי שֶׁלָּהֶם כָּעֵין סְפִין קָבוּעַ בְּדֶבֶד עֵץ (שקורין ברוסיא שעטקנואניצ״ע) יֵשׁ לוֹמַר אָסוּר שֶׁדַּרְכּוֹ לַעֲשׂוֹת לְיָמִים הַרְבֵּה. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

ח * אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא לְצָרְכּוֹ וְכוּ׳ דְּמוּכָח שֶׁלְּצָרְכּוֹ יוֹם טוֹב הֲבִיאָם. הִנֵּה הַמְחַבֵּר הִתְחִיל בִּלְשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם וּמְסַיֵּם בִּלְשׁוֹן הַשּׁוּר, וְהַטּוּר כָּתַב דִּבְרֵיהֶן עַל פִּי פֵּרוּשׁ רַשִׁ״י (כט: ד״ה אבל) דְּמַיְרֵי אֲפִלּוּ בְּעוֹשֶׂה כָּל זֶה לְצָרְכּוֹ סְעוּדָה וַאֲפִלּוּ הָכִי בְּעֵינָן שֶׁיִּהְיֶה מוּכָן, וְכֵן כָּתַב בַּמְּאִירִי (שם ד״ה המביא) וּבְעֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ (בית מועד ש״ג סי׳ ז). וּמִלְּשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם מַשְׁמַע לְכָאוֹרָה דְּכָל זֶה מַיְירֵי בְּעוֹשֶׂה שְׁלֹא לְצָרְכּוֹ אֹכֶל נֶפֶשׁ, אֲבָל בְּאֻמָּת קָשֶׁה מְאֹד לוֹמַר שֶׁהָרַמְבַּ״ם יַחֲלֹק עַל כָּל הַפּוֹסְקִים בָּזֶה וְיַתִּיר בְּלִי שׁוּם שִׁנּוּי הֵיכִי דְּהוּא לְצָרְכּוֹ יוֹם טוֹב, וְגַם בַּגְּמָרָא (ל.) קָאָמַר הָנֵי נָשֵׁיא דְּמָלְיָין חַצַּבֵּייהוּ וְכוּ׳ מוּכָח לְהַדְיָא דְּאַף בְּמֵשֶׁא שֶׁהוּא לְצָרְכּוֹ יוֹם טוֹב גַּם כֵּן הָכִי הוּא. וְאוּלַי דְּכַוָּנַת הָרַמְבַּ״ם נְמִי לָאַסּוֹר אַף שֶׁעוֹשֶׂה לְצָרְכּוֹ יוֹם טוֹב, וּמַה שֶּׁכָּתַב אַף עַל פִּי שֶׁהַתּוֹרָה וְכוּ׳ הָכִי פֵּרוּשׁוֹ דְּאַף עַל פִּי שֶׁהַכֹּל כָּךְ בְּהוֹצָאָה אַף שֶׁלֹּא לְצָרְכּוֹ כְּלָל, מִכָּל מָקוֹם בְּאֹפֶן הַמֻּשָּׂא הַחֲמִירוּ דְּצָרִיךְ לְשָׁנוֹת לְעוֹלָם שֶׁלֹּא כְּמַעֲשֵׂהוּ בְּחֹל וְאַף אִם נוֹשֵׂא לְצָרְכּוֹ יוֹם טוֹב. וְכָל זֶה שֶׁכָּתַבְנוּ הוּא רַק לְיַשֵּׁב דַּעַת הָרַמְבַּ״ם עַצְמוֹ אֲבָל מַה שֶּׁסַּיִּם הַמְחַבֵּר דְּמוּכָח שֶׁהוּא לְצָרְכּוֹ יוֹם טוֹב הֲבִיאָם אֵין זֶה מַדְיֵק לְדַעַת הָרַמְבַּ״ם, דִּלְדִידֵיהּ אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא לְצָרְכּוֹ יוֹם טוֹב כְּלָל גַּם כֵּן מֻתָּר (וְרַק אִם עוֹשֶׂה שִׁנּוּי בְּנִשְׂיאָתוֹ וְשָׁלֵא יִכְוֹן שְׁטִים (סי׳ ג הוזרה והבורר ס״ה בור והב): ו (כה) רַ״שׁ (לר. ד״ה אין גרוחין):

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ד (יג) פּוֹסְקִים: (יד) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט) בְּשֵׁם תּוֹסָפוֹת (שבת קלו: ד״ה תולין): (טו) גְּמָרָא (שם קלט:): ה (טז) גְּמָרָא (שם קלה.): (יז) הַגְּרַ״א בְּסִימָן תצ״ה (ס״א) וְכֵן מִשְׁמַע מֵהַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּעִנְיָנֵנוּ (ס״ק יא): (יח) כֵּן כָּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (א״א ס״ק יא). וּמַה שֶּׁאָמְרוּ בְּגְּמָרָא (שם) הָתָם אִי אֶפְשָׁר הָכָא אֶפְשָׁר, עַל כָּרְחָךְ נִפְרָשׁ דְּמִלְּאכָה בְּעֵצְמוּתָהּ אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹתָהּ מְבָעֵרֶב וּלְהָכִי אָסְרוּ רַבָּנָן אֲפִלּוּ אִתְרַמֵּי לְאִישׁ הַזֶּה שֶׁלֹּא הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ (וְאֵינוֹ בְּרוּר כָּל כָּךְ). וְדַעַת הַב״ח (ס״ג) גַּם כֵּן לְהַחְמִיר בְּכָל גַּוְנֵי מְשׁוּם דְּחִשֵּׁשׁ לְדַעַת הַמְּאוֹר (יב:) עַיֵּן שָׁם, אֲכָל מִדִּבְרֵי הַט״ז (סק״ו) וְכֵן מֵאַלְיָה רַבָּה (ס״ק יא) מַשְׁמַע דְּאִם אִי אֶפְשָׁר מִבְּעוֹד יוֹם שָׁרֵי. וְהִנֵּה בְּחֵי אָדָם (כלל צג ס״א) הָעָתִיק כְּמָגֵן אַבְרָהָם לְהַחְמִיר אֲפִלּוּ בְּאֵי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת מִבְּעוֹד יוֹם, וּמַשְׁמַע מִנַּיָּה בְּנִשְׁמַת אָדָם (שם סק״א) דְּמַחְמִיר אֲפִלּוּ עַל יְדֵי שִׁנּוּי שֶׁהוּא מִדָּמֶה לִמְלָאכֶת קוֹצֵר עַיֵּן שָׁם. אֲכָל מִדִּבְרֵי הַגְּרַ״א בְּסִימָן תצ״ה (שם) מִשְׁמַע דְּעַל יְדֵי שִׁנּוּי יֵשׁ לְהָקֵל, וְצָרִיךְ לוֹמַר לְדִידֵיהּ דְּאֵף שֶׁדַּרְכּוֹ לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ לְיָמִים הַרְבֵּה מִכָּל מָקוֹם לֹא הַשְׁוּוּ אוֹתָהּ לְקוֹצֵר מַמָּשׁ. וְכֵן בְּפַתְחֵי חֲשׁוּבָה בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת אַרְח לַצַּדִּיק (סי׳ ח) מַקֵּל עַל יְדֵי שִׁנּוּי, אֲכָל הוּא מַקֵּל רַק בְּשֶׁאֵי אֶפְשָׁר הָיָה לוֹ לַעֲשׂוֹת מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב,

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו״ע הרב (ס״ב) פסק להחמיר שאפילו על ידי גוי אסור לעשות, כדין שאר איסורי יו״ט שאסור אפילו על ידי גוי [ולא הקיל לצורך גדול וכדומה].

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תקי תקיא

כְּדַרְכּוֹ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּחֹל אֶלָּא צָרִיךְ לְשַׁנּוֹת. כֵּיצַד, לְהַמְבִיא כַּדֵּי יַיִן מִמָּקוֹם לְמָקוֹם (כח) לֹא יְבִיאֵם בְּסַל וּבְקֻפָּה לָתֵת לְתוֹכוֹ אַרְבָּעָה אוֹ חֲמִשָּׁה כַּדִּים, אֶלָּא יְבִיאֵם עַל כְּתֵפוֹ אוֹ לְפָנָיו אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם, דְּמוּכָח שֶׁלְּצָרְכוֹ יוֹם טוֹב הֲבִיאָם. הַגָּהָה: וְדַוְקָא כְּשֶׁמּוֹלִיכָן לְמָקוֹם, אֲבָל מִזְּוִית לְזָוִית (בית יוסף (ד"ה ופ"פ) בשם רש"י (כט: ד"ה ממקום)) אוֹ מִבַּיִת לְבַיִת בְּאוֹתוֹ חָצֵר (אור זרוע (מ"ב סר' שנט)) (ל) שָׁרֵי בְּכָל עִנְיָן: ט [ה]הַמּוֹלִיךְ אֶת הַתָּבֶן לֹא יַפְשִׁיל אֶת הַקֻּפָּה (לא) לַאֲחוֹרָיו, אֶלָּא נוֹטְלָהּ בְּיָדוֹ: י (לב) [ו]וְכֵן מַשָּׂאוֹת שָׁדַרְכָּן לְשָׂא אוֹתָן בְּמוֹט יִשָּׂא אוֹתָן עַל גַּבּוֹ מֵאֲחוֹרָיו, וְשָׁדַרְכָּן לְשָׂא אוֹתָן מֵאֲחוֹרָיו יִשָּׂא אוֹתָן עַל כְּתֵפוֹ, וְשָׁדַרְכָּן לְהִנָּשֵׂא עַל הַכָּתֵף יִשָּׂא אוֹתָן בְּיָדוֹ לְפָנָיו, אוֹ (לג) יִפְרֹשׂ עֲלֵיהֶן (יג) בֶּגֶד וְכָל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה מִשְּׁנוּי הַמַּשָּׂא. (לד) [ז]וְאִם אִי אֶפְשָׁר, כְּגוֹן שֶׁזִּמֵּן הַרְבֵּה (יד) אוֹרְחִים (לה) וְצָרִיךְ לְמַהֵר וּלְהָבִיא לִפְנֵיהֶם, עוֹשֶׂה כְּדַרְכּוֹ. [ח]בְּמֶה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּנוֹשֵׂא עַל הָאָדָם אֲבָל עַל גַּבֵּי בְּהֵמָה (לו) לֹא יָבִיא כְּלָל:

יא (לז) [ט]אֵין מְבִיאִין עֵצִים לֹא בְּחֶבֶל וְלֹא בְּקֻפָּה וְלֹא בְּמַחֲצֶלֶת, אֲבָל מֵבִיא בְּמִטְפַּחַת וּבְחֵיקוֹ*):

תקיא הַבָּעָרָה וּלְהָחֵם מַיִם מֵאֶתֶר בְּיוֹם טוֹב. וּבוֹ ד' סְעִיפִים:

א (א) [א]מֶאֶתֶר לַעֲשׂוֹת מְדוּרָה לְהִתְחַמֵּם כְּנֶגְדָּהּ. הַגָּהָה: (ב) יֵשׁ אוֹמְרִים דְּאָסוּר (ג) (ג) לְהָחֵם בֵּית הַחֹרֶף בְּיוֹם טוֹב, (ד) דְּלִפְעָמִים

בְּאֵר הַיֵּטֵב

שֵׁשׁ טֹרַח בְּתִקּוּנָן: י (יג) בֶּגֶד. עַיֵּן סִימָן ש"כ סָעִיף ט"ו: (יד) אוֹרְחִים. אֲפִלּוּ מֵאוֹתָהּ עִיר. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יז). וְעַיֵּן סִימָן של"ג סוֹף סָעִיף א':

א (ו) לְהָחֵם. וְעַל יְדֵי כּוּתִי שָׁרֵי. וְאִם הִקֵּר גְּדוֹל כָּל כָּךְ שֶׁהַמַּאֲכָלִים נִקְרָשִׁים שָׁרֵי לְהַסִּיק דְּהָוֵי צְרָךְ אֹכֶל נָפֶשׁ. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

טַעֲמָם (כו) דְּאָפְשָׁר לְמִלַּחַ כָּל חֲתִיכָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ, וְטוֹב (כז) לָחֹשׁ לְדִבְרֵיהֶם לְכַתְּחִלָּה: ח (כח) לֹא יְבִיאֵם בְּסַל וְכוּ'. אֲפִלּוּ (כט) לְצָרְךְ שְׁתֵּית הַיּוֹם. וּמִשְּׁמַע מֵעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (בית מועד ש"ג סי' ז) דַּאֲפִלּוּ אִם יָרְצָה לִתֵּן בְּתוֹךְ הַסַּל רַק שְׁנַיִם גַּם כֵּן אָסוּר דְּהוּא עֲבָדָא דְחֹל. וְאָפְשָׁר דְּהַשַּׁלְחָן עָרוּךְ (כט) סָבַר גַּם כֵּן הָכִי אֶלָּא נָקַט דְּבָר הַהֶוֶה: (כט) מָקוֹם לְמָקוֹם. הַיְנוּ (ל) בְּמְבוֹאוֹת דְּשִׁכְיָחֵי בֵּיהּ רַבִּים וּמִיחֲזֵי כַּעֲבָדָא דְחֹל: (ל) שָׁרֵי בְּכָל עִנְיָן. אֲפִלּוּ (לא) יוֹתֵר מֵאַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה כַּדִּים. וַאֲדַרְבָּה יוֹתֵר (לב) טוֹב הוּא לְהוֹלִיךְ הַרְבֵּה בְּיַחַד מִשֶּׁיּוֹלִיךְ מְעַט מְעַט וְיִצְטָרֵךְ לְהַרְבּוֹת בְּהוֹלִיךְ: ט (לא) לַאֲחוֹרָיו. גַּם כֵּן מִטַּעַם (לג) דְּהָוֵי כְּעֲבָדָא דְחֹל: י (לב) וְכֵן מַשָּׂאוֹת שֶׁדַּרְכָּן וְכוּ'. כָּל זֶה כְּדֵי לְשַׁנּוֹת מִדַּרְכּוֹ חֹל: (לג) יִפְרֹשׂ עֲלֵיהֶן בֶּגֶד וְכוּ'. וּמַיְרֵי בְּמַשָּׂאוֹת יְבֵשׁוֹת (לד) כְּגוֹן פֵּרוֹת וְכַהֲאי גַּוְנָא [א]אוֹ בְּיַיִן דְּלֹא שַׁיָּךְ לִמְגַּזַּר שֶׁמָּא יִסְחֹט, דְּאֵין בְּסִחְיָטָתוֹ מְשׁוּם לִבּוּן כַּמְבֹאָר בְּסִימָן שי"ט סָעִיף י', אֲבָל בְּמַיִם אֵין לִפְרֹס בֶּגֶד מִלְּמַעְלָה דְּלֹא יִפֹּל בַּמַּיִם וְיָבוֹא לִידֵי סְחִיטָה: (לד) וְאִם אִי אֶפְשָׁר כְּגוֹן וְכוּ'. וְהוּא הַדִּין אִם אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְשַׁנּוֹת מִפְּנֵי סִבָּה אֲחֶרֶת (לה) כְּגוֹן שֶׁאֵין לוֹ בֶּגֶד לְכַסּוֹת וּכְהַאי גַּוְנָא: (לה) וְצָרִיךְ לְמַהֵר וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר וּכְשֶׁעוֹשֶׂה כְּדַרְכּוֹ יוֹבִיא לִפְנֵיהֶם בְּמְהֵרָה יוֹתֵר. (לו) וְכֵן הָא דְּסָעִיף ח' לְעִנְיַן קֻפּוֹת גַּם כֵּן דַּיְנָא הָכִי דְּאִם זְמַן הַרְבֵּה אוֹרְחִים וְצָרִיךְ לְהָבִיא בְּמְהֵרָה לְכָלָם בְּיַחַד מֻתָּר לְשֵׂאת בְּקֻפּוֹת אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה כַּדִּים. וְאוֹרְחִים נִקְרָא לְעִנְיָן זֶה אֲפִלּוּ מֵאוֹתָהּ הָעִיר: (לז) לֹא יָבִיא בְּלָל. הַטַּעַם עַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן תצ"ה סָעִיף ג' וּבְמִשְׁנָה בְּרוּרָה שָׁם: (לח) לְהַמְבִיא כַּדֵּי יַיִן מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. עַיֵּן שָׁם: (לט) אֵין מְבִיאִין עֵצִים וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן תצ"ה סָעִיף ד' וּבְמִשְׁנָה בְּרוּרָה שָׁם. וְהַמַּמְתִּיק לְהָקֵל בְּזֶה אֵין לְהַקֵּל. וְהַמַּחְמִיר עַל עַצְמוֹ יָפֶה. וְהַמְנַהֵג לְהָקֵל אַף עַל פִּי שֶׁיִּשְׂרָאֵל וּכְדִלְקַמָּה: (מ) לְהָחֵם בֵּית הַחֹרֶף וְכוּ'. הַיְנוּ שֶׁאֵין מְבַשֵּׁל שָׁם שׁוּם תַּבְשִׁיל רַק לְהָחֵם בִּלְבַד: (מא) דְּלִפְעָמִים אֵין הַקֹּר גָּדוֹל. פֵּרוּשׁ (מב) בִּזְמַן שֶׁאֵין הַקֹּר גָּדוֹל שֶׁאֵין דָּרֶךְ סְתָם בְּנֵי אָדָם לְהִתְקַפֵּיד עַל צִנָּה זוֹ, דְּאִם נִזְדַּמֵּן בְּיוֹם טוֹב שֶׁהָיָה קֹר גָּדוֹל כְּמוֹ שֶׁמָּצוּי לִפְעָמִים בְּפֶסַח וְסֻכּוֹת מֻתָּר לְכָלֵי עַלְמָא. וְאַף אִם לֹא הָיָה קֹר כָּל כָּךְ שֶׁצָּרִיךְ לְהַבְעִיר מִפְּנֵי צִנָּה, וְרַק שֶׁהַמַּאֲכָלִים [שֶׁבִּשְׁלָם בְּכִירָה] יִקָּרְשׁוּ מֻחְמָת קֹר, (מ) מֻתָּר לוֹ לְכָלֵי עַלְמָא לְהַבְעִיר תַּנּוּר בֵּית הַחֹרֶף לְהַעֲמִידָם שָׁם כְּדֵי שֶׁלֹּא יִקָּרְשׁוּ,

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ז (כו) טַ"ז (סק"י): (מ) הַגְרַ"ז (סט"ו): ח (כח) עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (בית מועד ש"ג סי' ז) וּמְאִירִי (כט: ד"ה המבי"א): (כט) וְכַדְמוּת רְאָיָה לָזֶה מִשַּׁלְחָן עָרוּךְ גּוּפֵיהּ לְעֵיל בְּסִימָן שכ"ג סָעִיף ה' דְּסָתָם בְּסַל לְאָסוּר בְּלִי שׁוּם תְּנַאי לְגַבֵּי שַׁבָּת, וְהָתָם הֲלֹא מֵהָכָא יְלִפְינַן כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּבֵית יוֹסֵף (שם ד"ה המבי"ה) לְרַעַת הַטּוּר. אַחַר כָּךְ מָצָאתִי שֶׁכֵּן כָּתַב גַּם כֵּן בְּהָרִיא בְּאוֹר זְרוֹעַ (מ"ב סר' שנט) בְּשֵׁם הֲרִיבַ"ץ: (ל) כֵּן כָּתַב בְּמֶשֶׁךְ חָכְמָה (שם) (ס"ק טו) לְרַעַת הַטּוּר, וְכֵן מוּכָח בְּרַמַ"א דְּלֹא שָׁרֵי אֶלָּא בְּחָצֵר. וְדַע דִּבְאוֹר זְרוֹעַ (שם) מֻכָּל אֶפְשָׁר בְּתוֹךְ הָעִיר וְכֵן הַבַּיִת בִּדְבָרֵי מֹשֶׁה (סק"ב) בְּשִׁמּוֹ, אֶלָּא שֶׁהָרַמַ"א לֹא נָקַט כְּוָתֵיהּ לְהַלָּכָה בָּזֶה [וּמַה שֶּׁנִּרְשַׁם בְּרַמַ"א בְּשֵׁם אוֹר זְרוֹעַ אֵינוֹ מְדֻקְדָּק]. וְהִנֵּה מַרְשַׁ"ל (כט:) שָׁכַתַב מִפְּקוֹם לְמָקוֹם הַיְנוּ בְּתוֹךְ הַחָצֵר אוֹ עַל יְדֵי עֵרוּב וְכֵן הֶעְתִּיק הָרַ"ן (סוֹ"ד) מִשְּׁמַע דְּסָבְרִינָא לֵיהּ גַּם כֵּן כְּהָאוֹר זְרוֹעַ דְּאֶפְלּוּ בְּתוֹךְ הָעִיר מֻתָּר. וּמַה שֶּׁכָּתַב הָרַ"ן וְאַף עַל גַּב דְּמַסְקִינַן בְּפֶרֶק מְפַנִּין וְכוּ' שֶׁאנִי הָכָא דְּעָבִיד עֲבַדְּיִן דְּחֹל, בְּעֵל כָּרְחֲךָ כַּוָּנָתוֹ דְּכֵיוָן שְׁמּוֹלִיךְ מַשָּׂאוֹת גְּדוֹלוֹת חוּץ לָעִיר זֶהוּ עֲבַדְּיִן דְּחֹל, אֲבָל בְּתוֹךְ הָעִיר מֻתָּר וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁמּוֹלִיךְ מִזְּוִית לְזָוִית בְּאוֹתוֹ בַּיִת בְּוַדַּאי מֻתָּר אַף לְדַעַת הָרַ"ן, וּכְסוּגְיָא דְּפֶרֶק מְפַנִּין (שבת קכז.) דְּאִיתָא שָׁם מְפַנִּין אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה קִפּוֹת שֶׁל כְּדֵי יַיִן וְכוּ', וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּתוֹסְפוֹת שָׁם (ד"ה של כדי), וְכֵן מוּכָח בְּחִדּוּשֵׁי הָרַ"ן (כט: ד"ה המבי"ה) בְּהָרִיא שֶׁלְּשׁוֹן הָרַ"ן נוֹטֵעַ מִפְּנֵי. וְכָל זֶה לְהַמְבִיא בְּסִימָן שכ"ג סָעִיף ד' שֶׁמְּצַדֵּד לוֹמַר דְּלִדַעַת הָרַ"ן אֲפִלּוּ מִזְּוִית לְזָוִית בְּאוֹתוֹ בַּיִת אָסוּר: (נא) מָגֵן אַבְרָהָם (שם): (נב) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) בְּשֵׁם תּוֹסְפוֹת (כט: ד"ה המבי"ה): ט (נג) כֵּן מַשְׁמַע בְּרַמַ"א (ס"ה ה"א). וְרַשַׁ"י (שם ד"ה וכן המוליך) הַטְּעָם עוֹד יוֹתֵר מִלְּבֵנִין וְאַף אִם יִסְחוֹט אֵינוֹ חַיָּב מִשּׁוּם מִלְבֵּן כְּמ"ש בְּסִימָן שי"ט (סי"ג) [מִשְּׁמַע שֶׁרַק בֵּין אָדוֹם אֵין לָחוּשׁ לְסִחְיָטָה, וְהוֹא כִּשִׁיטַת הט"ז (סִי שכ ס"ק יב)].

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א) בשו"ע הרב (ס"ט) כתב: יפרוש עליהן בגד אם הן משקין שאין לחוש בהם שמא יבואו לידי סחיטה כגון בין 'אדום' או שאר משקין שאין

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah